

A  ı k k a r a

Hayâli, kayalı, hakka dayalı dergi

- Âşık Müdamî ■ Murat Çobanoğlu ■ Hacı Musa Tuncer ■ Tacettin Şimşek
■ Memik Kömekçi ■ Nurgül Kaynar Yüce ■ Mehmet Pektaş ■ Celil Çinkır
■ M. Nihat Malkoç ■ Halit Yıldırım ■ Halûk Tanrıverdi ■ Hızır İrfan Önder
■ Kadir Köse ■ Fatma Uçarlar ■ Yakup Gümüş ■ Ercan Sağlam
■ Salman Kapanoğlu ■ Yasin Şen ■ Mustaf İmir ■ Tayyib Atmaca

71. Sayı Ocak 2024

Âşık Müdamî

Murat Çobanoğlu
Atışma
Âşık Müdamî:

Çobanoğlu, eyle yoluna dikkat,
Sapa yerden gidip tozlanmayasın.
Burası Konya'dır, ayağın denk at
Kokuşup sonradan tuzlanmayasın.

Âşık Çobanoğlu:

Âşık Müdamî ben, uyarım yola,
Sen kendin ağır tut, hızlanmayasın.
Posoflu hayranın çok var mecliste,
Onlara güvenip yüzlenmeyesin.

Âşık Müdamî:

Bura er meydanı şaşırma da var
Çelme atıp yere düşürmek de var
Aşk odunda bağı pişirmek de var
Köze düşüp cız cız cızlanmayasın.

Âşık Çobanoğlu:

Sen bu şişmanlıkla aşkı n'idersin
Közde kebab bulsan alıp yudarsın
Yar peşine hayal kurup gidersin
Kır bayırda gezip yozlanmayasın.

Âşık Müdamî:

Boyun çok uzamış aklını bilmem
Ağlatırsam gözün yaşını silmem
Ham tosun harmanda doğru çekmez gem
Müdam nodoluyla bizlenmeyesin.

Âşık Çobanoğlu:

Çobanoğlu gönül kırmam yaparım
Cenab-ı Mevlâ'dır daim siperim
Yaşça büyüğümsün, elin operim
Gel barışak, dersem nazlanmayasın.

A ç i k k a r a

Hayali Kayalı Hakka Dayalı Dergi

Yapımcı ❖ Tayyib Atmaca Yönetmen ❖ Mehmet Pektaş

Set Amiri ❖ Halit Yıldıırım Afiş ❖ Yol Çekimi

Muhabbet Adresi: Onikişubat Belediyesi Kültür Müdürlüğü Kahramanmaraş

0535 391 92 50 Dükkân www.acikkara.com e-mektup: acikkaradergi@gmail.com

71. Sayı Ocak 2024 ISSN-0106417 (edergi)

Hacı Musa Tuncer

Iskat

Bizim köy yerinde Sefil Ali'nin
Varı yoğu bir çift öküzü vardı.
Arada bir çite, çubuğa koşar
Sonrada bor yerde, yayar, güderdi.

Çift, çubuk dedikse üç evlek tarla
O da eylül sonu kapanır karla
Burdaki mahsulle geçinir zorla
Gemiğini gever, kışı savardı.

Vade bu, gün geldi, babası öldü
Olan tarlayı da gardaşlar böldü
Kimisi ağladı kimisi güldü
Kimi de mirastan gük gük güverdi.

Köyün imamına verdiler sözü
Din talkından sonra çevirdi yüzü
Dedi, "Iskat için kesin öküzü!"
Köylüler öküzün birin devirdi.

Iskat için yeni öküzün biri
Kalan öküz ondan daha da iri
Allah'tan anası yaşıyor, diri
Yoksa Sefil Ali dizin döverdi.

Bilmem Sefil Ali şimdi ne yapar?
Anası ölürse kıyamet kopar
Dinle *Azâbi*'yi kaç apar topar
Oysa daha nice hayali vardı.

Iskat: Ölen bir kimsenin yaşamı boyunca tutamadığı oruç ve kılamadığı namaz yerine verilen sadaka.

 Tacettin Şimşek

Nigâr Hanım Vay/iki

-Herkes Haklı-

Matbuat âlemimiz, sonu gelmez tartışmaları severdi. Havanda su dövmek, temcit pilavı servis etmek, yılan hikâyeleriyle meşgul olmak tabiatımızda vardı. Horoz dövüşüne özenip şairleri kapıştırmaya bayılıyorduk. Takım tutar gibi şair tutuyorduk.

“Şinasi mi Said Bey mi, Kemal mi Ziya mı, Ekrem mi Naci mi, Beşir Fuat mı Menemelizâde Tahir mi, Ahmet Mithat mı Cenap mı, Fikret mi Âkif mi?” tartışmalarıyla matbuat dünyamız çal çal çalkalanıp durmuş; “abes / muktebes”ten Zemzeme / Demdeme’ye, Harabat / Tahrib-i Harabat’tan edebiyat-ı cedide / mutavassitîn, hayal / hakikat ve dekadanlara kadar birçok kavga matbuat sayfalarında arzıendam etmişti.

(İlm-i nücuma göre “Sanat sanat için mi yoksa cemiyet için mi?”, “Sanat ve edebiyatta fayda mı estetik haz mı?”, “Nâzım Hikmet mi Peyami Safa mı?”, “Atsız mı Sabahattin Ali mi?”; “Aruz mu hece mi serbest mi?”, “Orhan mı, Ferdi mi, Müslüm mü?” tartışmaları bu topraklarda yüz yıl sürecek. Yine ilm-i nücuma göre ileride Mehmed Kemal nam bir şair *Şairler Dövüşür* diye biraz deneme biraz hatıra, ortaya karışık bir kitap yazacak. Dağlarca, Nahit Sırrı’nın ceketini yakacak; Tanpınar’la İsmail Habip tekme tokat birbirine girecek; Muhsin Ertuğrul, Halit Fahri’yi; Necip Fazıl, Nurullah Ataç’ı; Can Yücel, İlhan Berk’i gerçekten dövecek. Nurullah Ataç bir de Melih Cevdet’ten iki kere dayak yiyecek.)

Gelenek devam ediyor. Bugünlerde edebiyat âleminde bir münazara almış başını gidiyor. Nigâr Hanım’ın hayran kitlesi üçe bölünmüş durumda.

Efendim, Nigâr Hanım, aruzu mu ustaca kullanıyor, heceyi mi, yoksa serbest nazmı mı? Yani vezn-i aruz mu, vezn-i benan mı, vezn-i serbesti mi?

Aruzu kullanıyor diyenler, heceyi kullanıyor diyenler, serbest nazmı kullanıyor diyenler derken kavga büyüdü.

Heceyi savunanlar azdı. Çünkü Nigâr Hanım’ın hece ölçüsüne karşı olduğunu ve Ruşen Eşref’e “Benim sevdiğim ve anladığım edebiyat, eskiden yani Fuzulî’den Fikret’e kadar olan edebiyattır. Bugün-

kü edebiyatı ben tadamıyorum. Belki de yetişemiyorum. Hele hece veznil.. Ben şiiri yalnız aruzla anlarım. Hece vezniyle olduktan sonra o zaman nesrin ne kabahati var?” dediğini herkes biliyordu. Bu yüzden hecenin orkestra şefi Ziya Bey ona kırgındı. Bereket versin, Nigâr Hanım sonradan karar değiştirip heceyle birkaç şiir yazarak Ziya Bey’in gönlünü almıştı.

Kavgayı keyifle izliyordu Nigâr Hanım.

Cenap aruzcu, Ziya Bey hececi, Haşim aruzcu serbestçiydi. Buna göre davanın bilirkişileri onlardı. (Fikret grekoromenci olarak tartışmanın dışında kalmıştı hâliyle.)

“Şaire-i muhtereme Nigâr Hanımefendi’ye” ithafıyla “Terane-i Sabah” adlı bir şiir de yazmış bulunan Cenap, “Vezn-i aruzda bazı teknik kusurları olmakla birlikte hüneri takdire şayandır.” demiş, Fikret’ten bir miktar aruz talim etmesi tavsiyesinde bulunmuş ve hem nalına hem mihına vuran bu muallak yargısıyla hayli tepki çekmişti.

Ziya Bey, Mehmet Emin Bey’i geride bıraktığını söylediği Nigâr Hanım’ı “vezn-i benanda pek mahir” buluyordu.

Haşim, serbest nazımda Nigâr Hanım’ın Cenap kadar başarılı olduğu kanaatindeydi. (“Benim kadar” diyememişti doğal olarak.)

Darülfünun edebiyat şubesinde yıllarca vezin dersleri veren Ahmet Münif tartışmaya son noktayı koymak için *Malumat* mecmuasında bir makale kaleme aldı. Başlık “Nigâr Hanım’ın Evzanı”ydı.

Yazının mukaddimesinde Ahmet Münif, Nigâr Hanım’ın fiziken de ruhen de gayet mevzun bir sanatkar olduğundan söz ediyor, onun şairlik marifetini öve öve bitiremiyordu. “Vezinleri kullanmadaki muvaffakiyetini tartışmayı matbuatımızın göz bebeği olan bir şaireye hürmetsizlik telakki ederim.” diyordu. Kısaca tartışmayı anlamsız buluyordu. Bir şairin bütün vezinlerde başarılı olma imkânından, dolayısıyla tartışmaya katılan üç tarafın da haklı olma ihtimalinden söz ediyordu.

(İlm-i nücuma göre gelecekte Arif Nihat ve Bekir Sıtkı gibi şairler üç vezinde de kalemlerini dört-nal koşturarak bu tür gereksiz tartışmaları kökünden kurutacaklar.)

Ahmet Münif, görüşünü bir kıssa ile örnekliyordu.

Efendim, bir Türk'le bir Arnavut kıraathanede oturmuş, cennet taamlarını tartışıyorlarmış.

Türk diyormuş ki: "Kabak cennet taamıdır."

Arnavut karşı çıkıyormuş:

"Hayır, efendim, pırasa cennet taamıdır."

"Kabaktır", "pırasadır" derken ağız dalaşı büyümüş; tam yumruklaşacakları sırada kıraathaneye giren biri,

"Efendiler, durun, sakın olun!" demiş. "Neyi tartışıyorsunuz?"

Türk demiş ki: "Kabak cennet taamıdır.' diyorum, bu arkadaş kabul etmiyor."

Arnavut da demiş ki: "Ben de asıl cennet taamı pırasadır.' diyorum, bu arkadaş karşı çıkıyor."

Adam gülmüş.

"Tartıştığınız şeye bak!" demiş. "Anlaşılan, sizin Mehmet Vahdet Efendi'nin Taamü'l-Cenne kitabından haberiniz yok. Kitaba Nigâr Hanım takriz yazmıştı. O mühim kitabı görseydiniz böyle cahilce laflar etmezsiniz. Ben orada okudum. Âdem babamız cennetten çıkarken kabağı koltuğunun altına almış, pırasayı da belindeki kuşağa kılıç gibi takmış. Yani her ikiniz de haklısınız."

Ahmet Münif yazısını "Nasreddin Hoca'mızın dediği gibi herkes haklı." diye sürdürüyor, dördüncü cephe olarak "Ben de haklıyım, değil mi ey kariler!" diye bitiriyordu.

Nigâr Hanım, tartışmalara cevap olsun diye Mürüvvet'in bir sonraki sayısında biri aruz, biri hece, biri de serbest olmak üzere üç şiir neşretti.

Feilâtün (Fâilâtün) feilâtün feilün (fa'lün) kalıbıyla yazdığı aruzlu şiir şöyleydi:

Fenafillah

*İnleyen ruhuma girdin yine sen
Yine matemle tanıştım yeniden
Çırpınıp inleyerek her gece ben
Ölürüm her gece sensizlikten.
Yükselir ah edişim Allah'a...*

*Ne tahassüs ne tükenmez heyecan:
Hasta ruhum eriyip aktığı an
Bitecek aşk ile çırpınmaktan;
O kadar ben sana geçtim ki inan,
Kaniyim şimdi fenafillaha!*

14'lü heceyle yazdığı şiir de şöyleydi:

İnleyen Âşık

*Ben ne bir nevbaharın ne güzün şairiyim
Saadetle nızalı bir hüznün şairiyim
Bana raşeler verir mevte koşan akşamlar
Şiirimi sıksanız serâpâ keder damlar
Yürüdüm biteviye hülya tepelerimde
Kâinatı taşıdım altın küpelerimde
Evveli gam olanın bilmedim ahiri ne
Vasıl oldum nihayet şiirin ahirine
Bîçare Nigâr'ım ben bir âşık-ı nâlânım
Çeşmim önüme aksın eğer varsa yalanım*

Serbest şiir ise şöyleydi:

Kalsın Aksin Gözlerimde

*Ne sevenim var ne kimseyi seviyorum.
Ne sevmek ihtimalim kaldı.
Boş dimağ, boş kalp, boş bir hayat...
Ben bu elemli ömrü böyle hazin
Kimsesiz neşesiz melûl u gamîn
Geçirip sonra mevte mahkûmum
Ölürsem kalsın aksin gözlerimde*

(İlm-i nücuma göre, ileride Gülden Karaböcek, bu şiirden ilhamla "Ne bir sevenim var ne seven bir kalbim" nakaratlı "Sürünüyorum" adlı bir şarkı söyleyecek.)

O gün bütün tartışmalar bıçakla kesilmiş gibi bitti mi? Hayır, tabii ki!

Aruzcular, "Gördünüz mü, Nigâr Hanım'ın şiirinde aruz âdeta kanatlanıyor." dediler.

Hececiler, "Biz demedik mi? Hecenin sultanıdır o." diye övünmeye devam ettiler.

Serbestçiler geri kalır mı? Onlar da "Nasıl? Serbest nazmın ustası kimmiş? Şimdi anladınız mı?" diye sordular.

İlgisi var mı yok mu düşünmeden "Ne demiş Ziya Paşa? Âyinesi iştir kişinin lafa bakılmaz." diye de eklediler.

-Devam edecek-

 Memik Kömekçi

Bir Çift Sözüm Var

Çalmadan kapımı sarmışsa keder
Ne başta sevdam ne kalpte közüm var
Doğarken ölmekse şu kötü kader
Baştaki sultana bir çift sözüm var

Varlığım mükemmel bir hata yoksa
Günahım sevaptan bir hayli çoksa
Kendimi savunmak bendeki haksı
Baştaki sultana bir çift sözüm var

Çevirse dağları bağlasa yolum
Çürüse dirsekten kırılma kolum
Ağzımda şahidim lal olsa dilim
Baştaki sultana bir çift sözüm var

Hak ile hakanı candan ayırsa
Ruh ile bedeni kandan ayırsa
Garip gurebayı yandan ayırsa
Baştaki sultana bir çift sözüm var

Saraya hizmetse dünya nimeti
Biattan sayarsa bütün ümmeti
Var ise kitapta bunun himmeti
Baştaki sultana bir çift sözüm var

Safahat içinde ömür geçiren
Badeyi tas ile afyon içiren
İblisi sıratı göge uçuran
Baştaki sultana bir çift sözüm var

Buyruğu nidadan sayınca ulak
Miş mişi arzular çınlayan kulak
Her işi bir garip olunca muğlâk
Baştaki sultana bir çift sözüm var

Gidişat bozursa olur mu seda
Adımlar eğreti kalır mı eda
Köşkeröğlü bir gün alırsa gada
Baştaki sultana bir çift sözüm var

 Nurgül Kaynar Yüce

Attılar Huzurevine

Kocaman evler dar geldi
Attılar huzurevine
Anaya bakmak zor geldi
Attılar huzurevine

Kocam öldü ersiz kaldım
Hem yurtsuz hem yersiz kaldım
Dizlerimde fersiz kaldım
Attılar huzurevine

Altı kardeş buluştular
Miras için dalaştılar
Evi satıp bölüştüler
Attılar huzurevine

Her birine emek verdim
Ben yemedim yemek verdim
Hayırlı evlatlar derdim
Attılar huzurevine

Besliyorlar köpek kedi
Oğlum anne yer yok dedi
Gelinim kapıya kodu
Attılar huzurevine

Dedim kızım bana kıymaz
Zannettim sokakta koymaz
Gel gör sağır olmuş duymaz
Attılar huzurevine

Toruna torbaya baktım
Yollarına ömür döktüm
Yaşlandım belimi büktüm
Attılar huzurevine

Güneş olup doğamadım
Yağmur olup yağamadım
Hiçbirine sığamadım
Attılar huzurevine

Nurgül'üm der garip başım
Dinmez gözlerimde yaşım
Erken gitti can yoldaşım
Attılar huzurevine

Mehmet Pektaş

Sahibinden Komik/dört

-Tek Ayak Üstünde Kırk Yalan-

Cuma çıkışı Hacı Niyazi, Emlakçı Cengiz ve onun has elemanı Mert'in elini itina ile sıktı:

"Allah kabul etsin gençler." dedi. "Ne hikmetse şeytan da vesvese verdi durdu. Okuduğumdan da dinlediğimden de bir şey anlamadım. Yorgunluk-tan herhalde."

O sırada Çaycı Suat da ayakkabılarını giyiyor-du. Hacı'nın söylediklerini duyunca dilinin ucuna şöyle demek geldi:

"Şeytana ne gerek var Hacı, vekili olarak Cen-giz'i göndermiş zaten."

Yine de kendini tuttu:

"Allah kabul eder Hacı. Sen kalbini ferah tut." dedi. Bunun üzerine hem Hacı hem de Cengiz ve Mert:

"İnşallah!" diyerek karşılık verdiler.

Camiden çıktıktan sonra Emlakçı Cengiz, Hacı Niyazi'nin koluna girdi.

"Hacı Amca gel şöyle bir karnımızı doyura-lım." dedi.

Cengiz'in sadece yağlı müşterilerini götürdüğü Kebapçıya doğru yürümeye başladılar. Tabii Mert de hemen arkalarındaydı. Hacı Niyazi'nin basto-nunu özellikle sağ bacağına yediğinden bir eliyle de o tarafını tutmayı ihmal etmiyordu.

Kaz gelecek yerden tavuğu esirgememeyi ken-dine ilke edinen Cengiz, her yere borç takarken burada kesenin ağzını alabildiğine açardı. Çalışan-lara bol bol bahşiş verir, hesabı fazlasıyla öderdi. Bu yüzden çalışanlar onları kapıda karşılayıp en güzel masaya oturttular. Cengiz daha bir şey demeden masayı donattılar. Yanarlı dönerli en özel yemekler önlerine serildi.

Hacı Niyazi,

"Evlad, şu bizim daire..." diye lafa girecekti ki Cengiz, bir parça kebab kıstırdığı lavaşı adamın ağzına tıktı:

"Amcacığım yemeğini soğutma ofiste konuşu-ruz." dedi.

Niyazi ağzındaki lokmayı yuttu yutmadı:

"Dairenin tadilatı..." diyecek oldu, Niyazi bir parça daha ittirdi adamın ağzına. Mert'se ayrıntı dayadı.

Yemek faslının ardından tatlı faslına geçildi. Masaya çeşit çeşit sütlü, şerbetli tatlı geldi.

Sıra hesabı ödemeye gelmişti. Üçü birlikte kal-kıp kasaya doğru yürüdüler. Cengiz kasaya varınca işi biraz ağırdan aldı. Hacı Niyazi, cebine uzanası-ya kadar bekledi. Bir iki perdah çekti.

"Dur Hacı Amca sen misafirsin." deyip Ha-

cı'nın koluna yapıştı.

Mert, Cengiz'in gözüne girme hevesiyle Migros Money kartı kasiyere uzattı:

"Bugün bendensiniz. Şuradan çekiver hanıme-fendi."

Hacı ikisini de itekledi, elini ceketinin iç cebin-deki cüzdana attı:

"Vallaha gücenirim. Bir dahakine siz ödersi-niz."

Cengiz:

"Çayı da bizim dükkânda içiyoruz o zaman, bak itiraz istemem." diyerek iki bardak çayla fit-leşti.

Emlak ofisine geldiklerinde keyifleri yerindeydi. Hacı Niyazi, çayını duyumlarken lafı yine ki-ralık daireye getirdi. Bu sırada Cengiz'in telefonu sürekli çalıyordu. Cengiz, bir iki defa meşgule atsa da adam ısrarcıydı.

Hacı:

"Açsana oğlum." dedi.

Cengiz elini şöyle bir sallayıp,

"Önemli değil amca ben sonra konuşurum." fa-lan dese de Hacı Niyazi'nin ahlakı çalan bir telefo-na cevap verilmemesini kabul etmiyordu. Cengiz, Niyazi'nin zoruyla telefonu açtı.

Telefonun ucundaki adam âdeta nefes almak-sızın sövüyordu. Cengiz, yüzüne masum maskele-rinden birisini taktı:

Adam,

"Ulan ben senin..." diye dümdüz giderken

Cengiz, senin en tatlı tonuyla:

"Ve aleyküm selaaam canım kardeşim." dedi.

Adam,

"Senin gelmişini geçmişini..." diye devam ederken

Cengiz aynı tatlı ses tonuyla,

"Allah razı olsun kardeşim. Elhamdülillah, çok sağ ol. Sen de iyisindir inşallah. Rabb'im sıh-hat afiyet versin." dedi.

Adam, Cengiz'in gelmişini geçmişini bitirip yedi sülalesini zikretmeye başladığı sıralarda Cen-giz:

"Senin de cuman mübarek olsun kardeşim. Ek-sik olma. Ben de sana dua ediyorum kardeşim."

Adam, Cengiz'in hane halkının da bir tamam kulağını çınlattıktan sonra,

"Neredesin lan sen onun bunun çocuğu!" diye-rek lafı bağladı:

Cengiz:

"Umreedydim canım kardeşim, yeni döndüm."

dedi.

Adam:

“Ulan ben senin yalanını...” diyerek bir fasıl daha geçtikten sonra “Ofise geç ulan şerefsiz!” dedi.

Cengiz:

“Çok ağır bir misafirim var kardeşim, akşama görüşürüz inşallah” diyerek telefonu kapattı.

Telefonu kapandıktan sonra Hacı kaldığı yerden devam etti:

“Oğlum bu bizim dairenin hâli ne öyle? İçeri bir girdim, ne idiği belirsiz adamlar anadan üryan sızmış kalmışlar. Sarhoş mudur, ayyaş mıdır?”

Cengiz, sanki hiçbir şeyden haberi yokmuş gibi ağzındaki çayı püskürttü. Hemen ayağa kalktı:

“Ne dedin, ne dedin?” dedi.

Hacı, biraz önce söylediklerini tekrar edince Cengiz:

“Nasıl olur Hacı Amca, senin evin boş. Anahtarlar bizde. Ne olur ne olmaz diye bir de kapıcıda var. Sakın yanlış eve girmiş olmayasın.” dedi.

Hacı:

“Yok oğlum eminim, kendi dairem.”

Cengiz:

“Nasıl girdin?”

Hacı:

“Çilingirle girdim oğlum. İşte anahtarları da değiştirttim. İstersen gel bakalım.” diye diretince Cengiz hemen başka bir senaryo yazdı,

“Mert diye bağırdı!” Bu seremoniye alışık olan Mert, zınk diye patronunun karşısında bitti:

“Oğlum Hacı Amca'nın evinde birileri varmış. Birine mi verdin anahtarı yoksa?” dedi.

Mert derhal yemin billah etmeye başladı. Bu onun dünyada en kolay yaptığı şeylerden birisiydi.

“Valla billa benim haberim yok abi. En son birlikte gitmiştik.”

Cengiz öfkelen-di:

“Kesin kapıcının işi. Gösteririm ben ona. Bana emanet edilen şeye çökmek ha!” diyerek arka taraftaki mutfak bölümüne koştu, ufak bir meyve bıçağıyla geldi.

“Tutmayın beni, gidip öldüreceğim, şu kapıcıyı. Mert işler sana emanet kardeşim. Alacağımızı vereceğimizi sen biliyorsun. Hapiste bana bakarsın. Hacı Amca sen de hakkını helal et.”

Mert, patronunun niyetini sezdiğinden hemen önüne geçip onu tuttu. Hacı da yerinden kalkıp Cengiz'in koluna yapıştı. Kendini sağlama aldığını gören Cengiz,

“Tutmayın beni, bırakın öldüreyim şunu!” diyerek kendini güya onlardan kurtarmaya çalışıyordu.

Hacı Niyazi sonunda:

“Oğlum dur dünya malı için elini kana bulama.

Nasıl olsa anahtarı değiştirdik.” dedi. Cengiz tek kişilik performansını bir süre daha sürdürdükten sonra ustaca tamamladı:

“Senin hatırına o iblisin canını bağışlıyorum Hacı Amca ama ben ona yapacağımı bilirim.” dedi.

Hacı tedirgindi:

“Ne yapacaksın oğlum?”

Cengiz:

“Sen karışma Hacı Amca beni sana karşı mahcup etmek neymiş göstereceğim ona.”

Hacı ısrarla:

“Oğlum hele bir söyle ne yapacaksın?” dedikçe

Cengiz:

“Ben bilirim ona yapacağımı.” diyor başka bir şey demiyordu.

Hacı bu defa:

“Oğlum tadilat işi bittiyse temiz bir kiracı bul, kurtulalım.” dedi.

Cengiz:

“Bitti sayılır Hacı Amca, nasıl güzel olmuş değil mi daire?” dedi.

Hacı'nın öfkeden gözü hiçbir şey görmemişti:

“Ya ya güzel olmuş eline sağlık. Verelim gitsin kiraya.” dedi yine de. Evde hanımı da aynı şeyi soracaktı. Hacı Niyazi ona da “Dört dörtlük olmuş hanım.” diyecek, sonra ikisi de “Şu Cengiz'den Allah razı olsun” diye duaya başlayacaklardı.

Cengiz hemen telefonunu çıkarıp son numaraları şöyle bir kaydardı:

“Her gün elli kişi arıyor Hacı Amca, ama sen temiz kiracı deyince herkese veremem ki... Bak mesela şu kadın gazinoda çalışıyor, şu tekel bayisi çalıştırıyor, şu sabıkalı... Ver dersen hemen verelim.”

Hacı'nın gözü korkmuştu:

“Aman oğlum varsın ev biraz daha boş kalsın, temiz bir kiracı bulalım.” dedi.

Cengiz:

“Hacı Amca sen anahtarı bırak. İnternette bi-letini alalım, gönül rahatlığıyla memleketine dön. Gerisi bizde, sen karışma.” dedi. Niyazi'nin altından girdi, üstünden çıktı, onu memleketine sepetledi. Hacı Niyazi giderken kendisine az bir harçlık ayırıp cebinde kalan parayı Cengiz'in eline saydı:

“Oğlum mübarek gün, şu parayı al. Hani talebelerle ilgileniyoruz diyordun ya onlara harcarsın.” dedi.

Cengiz:

“Hiç merak etme Hacı Amca, paran tam istediğin yere harcanacak.” derken hayatındaki nadir doğrulardan birini söylüyordu. Parayı kuruşu kuruşuna yakından ilgilendiği üniversiteli kızlarla barlarda harcadı. Yemin etse başı ağrımazdı yani.

Cengiz, Hacı'yı yolladıktan sonra rahatlamıştı. Hazır ofise gelmişken ilanları şöyle bir gözden

geçirdi. Kiralık iş yeri ilanlarında bir eksiklik fark edince Mert'e seslendi:

"Mert, şu Hamit abinin kiralık dükkân ilanını neden kaldırdın?" dedi.

Mert:

"Şey abi, Hamit abi dükkânı kiralamaktan vazgeçti." dedi.

Bu cevap Cengiz'in kafasındaki tilki sürüsünü ürkütmeye yetmişti. Yüz ifadesi değişti.

"Allah Allah pek de hevesliydi neden vazgeçti acaba?" dedi.

Mert:

"Kendisi bir şeyler açacak galiba abi." deyince Cengiz, gözleri Mert'in üzerine kilitledi, sorgular bakışlarla:

"Ne dükkânı açacakmış ki?" dedi.

Mert derhal yemine başladı:

"Valla bilmiyorum abi. Geçen aradı işte, sana ulaşamamış mı ne olmuş, ilanı kaldırın ben vazgeçtim." dedi.

Cengiz, imalı imalı kafasını salladı:

"Demek öyle... Aradı, kaldırın dedi. Hadi koçum sen bana bir çay söyle." diyerek Mert'i ofisten uzaklaştırdı.

Cengiz, yalancılıkta üstün hizmet belgeli olduğu için yalanı ve yalancıyı çok iyi tanırdı. Ne var bunda, pek çok kişi yalanı bilir diyebilirsiniz. Yalanın, ağızdan çıktıktan sonra çeşitli makinelerle ve beden dili uzmanlarınca tespit edilebildiğini de öne sürebilirsiniz. Cengiz, öyle bir yalan virtüözüydü ki yalanı daha söylenmeden henüz yalancının zihnindeyken okurdu.

Cengiz, Mert'i ofisten gönderdikten sonra Hamit'i aradı. Hamit, futbol hastası olduğu için Cengiz, lafa futboldan girdi. Maçtı, hakemdi, penaltıydı, ofsayttı derken sözü dükkâna getirdi.

Hamit:

"Biraz daha dursun diyorum Cengiz'im, piyasa da malum... Hem bir iki eksiği gediği var." diyerek lafı geveledi.

Bu yalanı daha Hamit'in ağzından çıkmadan önce tespit eden Cengiz, şovuna başladı:

"Sen bilirsin abi, çok iyi bir müşteri vardı, kurumsal. Aylık 70.000 vereceklerdi ama bizim başka bir arkadaşın yeri var onu göstereceğiz artık. Sen de tekrar kiralamaya karar verirsen haber edersin." dedi.

Hamit, 70.000 lafını duyunca hemen kıvırdı:

"Şey yani, eksik gedik dediysem hani keyfe keder yapılmasa da olur." dedi.

Cengiz:

"Yok yok Hamit abi, sen eksiklerini rahat rahat tamamla, sen titiz adamsın, aklın kalır, içine sinmez." dedi.

"Eskisi gibi değilim Cengiz'im." dedi Hamit,

"Eskiden olsa armudun sapı üzümün çöpü derdim ama şimdi olduğu kadar olsun diyorum. Eksikler gerekirse kiracı girdikten sonra da tamamlanır."

Cengiz:

"Bizim Mert, Hamit abi vazgeçti deyince ben de adamlara öyle söylemiş bulundum. Neyse bırakalım şimdi şu dükkân işini de sen nasılsın ne var ne yok? Ben hâl hatır sormaya aradım." diyerek öldürücü vuruşunu yaptı.

Bu darbeye Hamit çözüldü:

"Yav Cengiz aslında ben kiralamaktan vazgeçemedim! Aramızda kalsın şu senin eleman Mert, aklımı karıştırdı."

Avını tam on ikiden vurmanın gururunu yaşayan Cengiz koltuğa iyice yerleşti:

"Hele söyle bakalım nasıl karıştırdı?"

Hamit:

"Çocuğa bir şey yapmayacağına söz ver." dedi.

Cengiz için bundan kolay bir şey yoktu. Kendisi tutmayacağı sözleri verme konusunda da döneminin önde gelen üstatlarından biriydi:

"Söz söz, söyle bakalım." diyerek bir değil iki söz verdi.

Hamit:

"Mert, abi ben sana müşteri bulurum, senden de komisyon olmam. Cengiz abi, kiralarsa hem senden hem karşıdan komisyon alır, hem ben ondan daha çabuk müşteri bulurum, dedi."

"Sen de inandın."

"Evet inandım."

"Tamam abi, ben karşı tarafla görüşeyim bakmak isterlerse haberleşiriz."

Hamit iyice tava gelmişti:

"Cengiz'im sen şu kiracıyı getir, sana benden ki katı komisyon."

Bu sırada Mert, Çaycı Suat'la iş görüşmesine başlamıştı bile.

Çaycı Suat, çay ocağının yılbaşından sonra artacak kirası konusunda Cengiz'in yardımını bekliyordu.

Mert:

"Abi, sen bu çay ocağında ne uzar ne kısalırsın. Gel burayı birine devredelim. Cadde üstü mükemmel konumda bir yer var elimde. Tam kafe olacak bir yer. Nasıl olsa bu işten anlıyorsun. Burada milletin ağzının kokusunu çekesiye aç kafeni keyfine bak." dedi.

Çaycı Suat:

"Oğlum sermaye ister bu iş." deyince Mert:

"Abi, bir arkadaş kafesini kapatıyor, eşyaları satacak yer arıyor. Öldüm parasına alırım ben sana onun malzemesini."

Suat'ın kanı kaynamaya başladı:

"Ulan olmayacak iş değil. Akşama kadar tabanı yanmış it gibi koşturup duruyoruz. Çayın bar-

dağını daha yeni 3 lira yaptık. 100 bardak satacağız da 300 lira kazanacağız. Onun da hepsi kâr olsa... Çayın paketi olmuş 150-200 lira... Yalnız hadi dükkânı tuttuk diyelim, malzemeyi de öyle aldık, bu senin patronun olacak Cengiz adamın derisini yüzer, komisyon momisyon ayağına..."

"Abi, Cengiz'e duyurmayacağız ki! İkimizin arasında... Onu boş ver sen. Bu kardeşine üç beş bir şeyler ateşlersin o kadar."

"Cengiz duymasın canına okur valla?"

"Nereden duyacak abi? Cengiz eskisi gibi değil, bütün işi ben çekip çeviriyorum, ben olmasam aç kalır aç. Neyse Cengiz demişken bir çay ver de götüreyim. Sen şu kafeyi kaçırma."

Mert, Hacı Niyazi'nin darbelerine maruz kalan sağ bacağını tutarak elinde çayla ofise döndüğünde Cengiz'in yüzünde pek alışık olmadığı, yarı sevecen yarı öfkeli bir yüz ifadesi vardı.

Cengiz, elemanına son derece nazik yaklaştı:

"Koy canım, bardağı şuraya."

Mert, bir tuhaflık sezse de Cengiz'in gösterdiği yere bardağı bıraktı. Cengiz bu defa,

"Hayatım bizim arkada bir vileda olacaktı duruyor mu?" dedi.

Mert:

"Du du duruyor abi hayırdır?" diye kekeledi.

Cengiz gayet kibar bir ses tonuyla:

"Hayır abisinin gülü hayır! Haydi, sen o viledanın sapını bir çıkar gel bana. Hadi şekerim."

Mert, birkaç dakika içerisinde elinde vileda sapıyla geldi. Cengiz, vileda sapını eline aldıktan sonra.

"Şöyle geçer misin canım?" diyerek Mert'i ofisin ortasına geçirdi. Mert bu nezaketin altından ne çıkacağını meraklıyordu.

"Hacı senin ne tarafına vurmuştu yavrucuğum?" dedi Cengiz.

"Şu sol bacağıma çok pis vurdu vallahi. Hâlâ zonk zonk zonkluyor. Mosmor kalmış Allah belamı versin." dedi Mert, pantolonunun paçasını sıyırp morluğun bir kısmını gösterdi patronuna.

Cengiz bir anda gürlledi:

"Öbür tarafı da ben morartayım, aklın başına gelsin eşşoğlu eşek!" diyerek sopayı Mert'in sol bacağına ardı ardına yapıştırdı. Mert, yavru köpek gibi uğunurken Cengiz:

"Benim arkamdan iş çevirisin ha! Al sana, al sana!" diyerek elemanını dövmeye devam ediyordu.

Mert, ofisten dışarı kendini zor attı. Cengiz de arkasından çıkmıştı ki biri koluna yapıştı.

"İşte yakaladım seni Fırıldak Cengiz!"

Cengiz kafasını çevirdiğinde Sercan'la göze geldi. Bu sırada Mert, çay ocağına daldı. Cengiz, bir Mert'ten tarafa bir de Sercan'a baktı.

Hemen elindeki iki parça olmuş vileda sapını atıp Sercan'ın boynuna sarıldı:

"Oo hoş geldin kardeşim, nerelerdesin sen?" diyerek şapur şapur öptü onu.

Sercan, Cengiz'in elinden kurtulmaya çalışırken:

"Ulan oğlum daha dün akşam beraberdik ne demek nerelerdeydin?" diye çıkıştı.

Cengiz, Sercan'ın kolana girip onu ofise sürükledi. Onu kendi koltuğuna oturtup omuzlarına masaj yapmaya başladı.

Sercan:

"Bırak şimdi masajı. Oğlum asıl sen neredesin? Başımıza gelmedik kalmadı. Şu bacağımanın haline bak. Çok kızgınım sana." diyerek paçasını sıyırdı. Bacak mosmordu.

Cengiz:

"Ulan Hacı her tarafa imzanı atmışsın." diyerek söylendi. Sonra Sercan'a bir bardak su getirdi: "Biliyorum hepsini kanka." dedi.

Sercan:

"Nerden biliyorsun? Hacı dediğin sabahki bastonlu deli mi? Demin telefonda da umreden geldim falan diyordun. Hacı, hoca, umre hayırdır oğlum neler karıştırıyorsun sen?"

Cengiz:

"Yahu bir sakın ol anlatacağım! Telefonda da dırıldır yedi sülaleme sövdün, sesimi çıkaramadım." diyerek arkadaşını susturdu. Sonra da kısaca olan biteni anlattı: "Hacı, dün gece parti yaptığımız dairenin sahibi. Çıkmış gelmiş işte. Benim de habirim yok. Hem ben size her ev ayarladığımda erken çıkın demiyor muyum? Ne çektiniz de kalkamadınız?"

Sercan:

"Ne bileyim oğlum ben? Sızmış kalmışsınız, gözümü bir açtım, bastonlu bir adam. Döverek çıkarıldı bizi evden. Donlarımızı bile asansörde giydik. Yahu gece boyu sen de bizimle beraberdin. Ne zaman çıktın, ne ara kayboldun?"

Cengiz:

"Geceler uzun dostum, siz sızınca ben de başka mekâna geçtim." dedi sonra da ayaklandı, arkadaşını da kaldırdı: "Haydi, kalk şuradan bir çikalım. Işığı gören geliyor."

Sercan'ın morali biraz olsun yerine gelmişti:

"Ulan Cengiz, hep diyorum sende şeytan tüyü var. Her zaman dört ayağının üzerine düşüyorsun."

Sercan biraz daha dikkatli baksa sadece Cengiz'deki şeytan tüylerini değil, bizzat şeytan tarafından takılmış şerefsizlik madalyalarını da görecekti.

-Devam edecek-

✦ Celil Çinkır (Delibal)

O Bildiğin Eller El Değil Gardaş

Köprünün altından çok sular aktı
O bildiğin eller el değil gardaş
Gördüğüm manzara canımı sıktı
Ufukların rengi al değil gardaş

Irgalamaz bayı zekâtın hükmü
Eskidenmiş canlar sıfatın hükmü
Ayı geçer oldu saatin hükmü
Üç yüz altmış beş gün yıl değil gardaş

Olunca gıdalar şeker katılan
İçimizden biri kazık atılan
Kara kovan diye rafta satılan
Arının yaptığı bal değil gardaş

Aşkın menzilinde meydan alasin
Hüzünlere ölüm marşı çalasin
Kara sevda çekenlerin bilesin
Yangınından kalan kül değil gardaş

Taşıdığı yürek daralı olmaz
Kelepir aşklardan yaralı olmaz
Varlığı akıyla aralı olmaz
Delibal dostları mal değil gardaş

 M. Nihat Malkoç

Cahille Sohbeti Kestim

Döner durur aynı yerde
Cahille sohbeti kestim
Derman olmaz hiçbir derde
Cahille sohbeti kestim

İdrak etmez, ufku dardır
Üşenmezsen başa sardır
Aklında kırk tilki vardır
Cahille sohbeti kestim

Sapla samanı ayırmaz
Doğru olanı kayırmaz
İkram edersin, buyurmaz
Cahille sohbeti kestim

Sahip değildir diline
Duvardan farksız, biline!
Dikkat et, düşme eline
Cahille sohbeti kestim

Bilemezsin niyetini
Yer de başının etini
Ödersin söz diyetini
Cahille sohbeti kestim

Düşünemez, müzmin hasta...
Huzur vermez, koyar yasta
Beyni var ama nadasta
Cahille sohbeti kestim

Dinleyen canından bezer
Kabadır, kibarı üzer
Gaflet denizinde yüzer
Cahille sohbeti kestim

Sorgulamaz, yoz olur o!
Silkelesen toz olur o!
Yolunacak kaz olur o!
Cahille sohbeti kestim

Dostluğundan emanım yok
Olur diye gümanım yok
Ayıracak zamanım yok
Cahille sohbeti kestim

Şeytanı kılavuz tanır
Kendisini âlim sanır
Bulamazsın onda onur
Cahille sohbeti kestim

Us'u yok ki uslu olsun
Derdi yok ki yaşlı olsun
Asil değil, aslı olsun
Cahille sohbeti kestim

Her fırsatta yapar hile
Kendini düşürür dile
Zaman ayırmam cahile
Cahille sohbeti kestim

Yalanın ustasıdır o!
Cehalet hastasıdır o!
İhanet postasıdır o!
Cahille sohbeti kestim

Pazarlamış vicdanını
Doldurmuş pis cüzdanını
Kaybetmiş şeref, şanını
Cahille sohbeti kestim

Bahçesi var, gül deremez
Aynaya bakar göremez
Hiçbir kapıdan giremez
Cahille sohbeti kestim

Hiçbir farkı yok sürüden
Her zaman gelir geriden
Söz ekinini çürüten
Cahille sohbeti kestim

Karanlıktan beslenir o!
Hep dışından süslenir o!
Orta çağa seslenir o!
Cahille sohbeti kestim

Biber sürdüm yoz diline
Hak düşürmesin eline
Bıraktım kendi hâline
Cahille sohbeti kestim

“Nato kafa nato mermer”
Bir eksigi vardır: semer
Başını hep kuma gömer
Cahille sohbeti kestim

Halit Yıldırım

657'li Hayalet Törrüd

Namaz çıkışı bir de baktım deminki avare ekibinden iki kişi caminin kapısında beni bekliyorlar. Onlara:

“Ne o, namaz kılmayıp Allah rızası diye milletten para bekleyen kadrolu cuma dilencileri gibi beni mi bekliyorsunuz?” diye sordum.

Arsız arsız gülüştüler. Neymiş, abdest almaya eriniyorlarmış. Caminin kapısında beklerken erinmiyorlar abdest almaya eriniyorlar. İki de koluma girip bir de “İrfânî emmi bize de dua etseydin bari!” demezler mi? Yüzsüzlüğün de bu kadarına pes dedim “Ya sabır!” çökerek kayfeye vardık.

Ekip tam kadro hatta fazlalıkları da var. Hışır'ın Veli yine çibanın başını deşti:

“İrfânî emmi bu Törrüd için ‘Cin olmadan adam çarpmasın.’ dediydin ya! O diyor ki ‘12 Eylül’da beni Demirelci diye attılar içeri. Köylü bana sahip çıkmadı.’ Sen ne diyon bu işe?”

Kalksam ana avrat sövsem, bak kocaman herif kudurdu, deyip beni ayıplayacaklar. Susam içime daral geliyor.

“O düzü dinamit yakalattığı için içeride yattı, ne Demirel’i? Bir de utanmadan Demirelcilik oynuyor.”

Hışır'ın Veli durur mu?

“Emmi, dinamiti ne yapacaktı, nerden bulmuş?”

Amacı beni konuşturmak, sanki kendi bilmiyormuş gibi soruyor.

“Lan oğlum, sen bilmiyon mu nerden aldığını, ne iş yaptığını?” diye tersledim onu.

Baktım millet “anlat, anlat” diye üzerime varıyor. Mecburen anlatmaya başladım.

“Bu Törrüd dinamit ile ırmakta balık tutuyordu. Bazen de Duvar Kayası’nda dinamitle taş kırıyordu. Dinamiti kimden aldıysa herif yakayı polise kaptırmış. Tabii bunu içerde bül-bül gibi öttürmüşler. Kime dinamit sattıysa hepsini söylemişler.

Gece köyü asker çevirdi. Bunun evini aradılar. Dinamitler ile alıp gittiler. Epey bir hırpaladılar bunu kapıaltında. Bu balık tutmak için aldım dese de inanmamışlar. Lakin köyden birkaç kişi şahitlik edince az bir ceza alıp

paçayı kurtardı. O dua etsin asmadılar, vallaha isteselerdi direk sallandırılırdı. Demirelcilik meselesi palavra. Gerçi onun hayatı palavra, dalavere dattirik.”

Millet gülüşüyordu emme Hışır'ın Veli hâlâ gidişmedik baş altı kurdalıyordu.

“Ona niye Cin Törrüd diyorlar? Onu da anlatsana!”

La havle, çekiyorum emme laftan anlayan kim? Düşük milletin eline bir kere. Başladık anlatmaya:

“Bu Törrüd, inkılaptan sonra bir adamını bulup mahkûm kadrosundan işe girdi. Bunu şarkta bir yurda verdiler. Orada kapıda bekçilik edermiş. Bakmışlar talebeye göz açtırmıyor, gece yurda giriş saati geçince kimseyi yurda almıyor; bunu kız yurduna almışlar. Bu orada da bir müddet estirmiş. Sonra o yurdun müdiresi ile gayrimeşru işlere bulaşmış.

Gece bazı kızlar hatırı sayılır zengin gençlerle yurttan dışarı çıkıyorlar, her ne halt yiyorlarsa sabaha karşı geri geliyorlar, bu da rüşvet karşılığı onları içeri alıyormuş. Hem de ne paralara... Tabii müdire ile kırışıyorlarmış parayı. Derken bu durumu talebeler fark etmişler ve bunu oranın büyük müdürüne şikâyet etmişler. Adam anlatılanlara pek ihtimal vermese de bir soruşturma açtırmış ve bunları sorguya çekmiş. Önce bunlar inkâr etmişler kabahatlerini. Hatta iş açığa çıkacak diye bu işe biraz ara vermişler. Resmen yurttan sıkıyönetim ilan etmişler.

Olay biraz unutulup soruşturmadan yırtınca bizimki bu işin intikamını almak için bir plan kurmuş. Yurt müdiresi de bu planı biraz daha geliştirmiş ve harekete geçmişler. Önce kendi adamları olan kız öğrencilere yurttan hayalet hikâyeleri anlattırmışlar.

Hayalet hikâyeleri bir anda ağızdan ağza yayılmış. Kızlar arasında bir korku havası yayılmış. Sonra iş idareye aksedince kızlar korkuyor bahanesiyle alt katlardan başlayarak boş odalar tamamen doldurulmuş ve yurdun üst katı boşaltılıp o kata giren cümle kapılar kapatılmış.

İşte bizimkiler bundan sonra harekete geçmişler. Törrüd gündüz çalışıyor akşam olunca nöbeti devredip evine gidiyormuş. Lakin eve gitme yerine diğer yurtlara gidip güya arkadaşlarıyla lak lak ediyormuş. Sonra da eve gidiyorum ayaklarına kendi yurduna geri dönüyormuş, hem de kimseye görünmeden. “Nasıl?” dersiniz, o da şöyle: Bu kız yurtlarının bodrum katlarında birbirine bağlı tüneller varmış ama kapıları kilitli olduğu için kullanılmıyormuş. Bizimki bu kapıların anahtarlarını alıp açar ve kimseye görünmeden yurda girermiş. Bunu da özellikle gece yarısı yaparmış. Sonra hızlıca en üst kata çıkıp gece ranzaları çekmeye, üst katta gürültü yapmaya başlamış. Bu işi sadece birkaç saniyelğine yapar sonra başka köşeye gidermiş ki inandırıcı olsun. Tabii kızlar gece uyanıp çığlık çığlığa kantine doluyor, nöbetçiler onları yukarıya çıkarıyor, kapıyı açıyor, üst katları gezdiriyorlarmış. Bakıyorlarmış ki ranzalar yerinde, hiç kıpırdamamış bile.

Derken ilerleyen günlerde bu yavru, sırtına bir çarşaf takıp tuvaletlere, banyolara da girmeye başlamış. Görenler çığlığı basıyor, ayılanlar bayılanlar... Tabii sonunda talebeler gece yarısı sokağa çıkıp eylem yapıyorlar. Gece yarısı tüm amirler, polis, jandarma yurda doluyor. Öğrenciler yatıştırılıp içeri alınıyor.

Sonra polis bir araştırma yapıyor, parmak izi alıyorlar derken bu yakayı ele veriyor. Kendisini kurtarmak için müdireyi de ele veriyor. Tabii soruşturmada bunlar “Kızlar bize iftira attı, biz de onlardan intikam aldık.” diyorlar ama ikisi de devlet memurluğundan atılıyor. Bundan dolayı ona Cin Törrüd dediler. Tabii bunlar unutuldu gitti.

Şimdi çıkmış kendisini nerdeyse İstanbul’un fatihi ilan edecek. Valla işin aslı bu. Fazla mal haramsız fazla laf yalansız olmaz. Hadi bana müsaade...” diyerek kayfedem ayrıldım.

Halûk Tanrıverdi

Tek Kişilik Yaya Yolu

İstanbul’da, Maltepe’de,
D-Yüz’ün bitişiğinde,
Binlerce insan yolunda,
Yerlere serilmiş sizin,
Tek kişilik yaya yolu.

Yaya yolu, hastaneye,
Üst geçide, mahalleyle,
Bağlanır iki bölgeye,
Eserinizdir bu sizin,
Tek kişilik yaya yolu.

Yüz metre uzunluğunda,
Plazaların dibinde,
Boş arsalar sınırında,
Utancınız hepinizin,
Tek kişilik yaya yolu.

İki kişi geçemiyor,
Biri yan durup bekliyor,
Öbürü de panikliyor,
Görüntünüzdür bu sizin
Tek kişilik yaya yolu.

Kocaman, lüks, dev binalar,
Önleri bomboş arsalar,
Yürüyemez ki yayalar,
Niteliğiniz bu sizin,
Tek kişilik yaya yolu.

Geçit vermez yayalara,
Kapatmışlar ağaçlarla,
Çok mutlular binalarla,
Medeniyetiniz sizin,
Tek kişilik yaya yolu.

✦ Hızır İrfan Önder (Sukûti)

Yakar Sinemi

Çetindir dünya gurbeti,
Yakar sinemi sinemi.
Acıdır ecel şerbeti,
Yakar sinemi sinemi.

Gönül hüzne duçar olma,
Hazan gelse dahi solma,
Gam yüküyle sakın dolma,
Yakar sinemi sinemi.

Gurbet hicran ile hâldeş,
Hasret iflah olmaz serkeş.
Ayrılık ölümle kardeş,
Yakar sinemi sinemi.

Akşamüstü kasvet basar,
Ruhumda oluşur hasar,
Kalbim ümidini keser,
Yakar sinemi sinemi.

Dünya ötenin durağı,
Hayat bir ölüm yamağı,
Sükûti özlem yumağı,
Yakar sinemi sinemi.

Kadir Köse

Kadın Daha Özgür Olmalı

Kadının hakları verildi ama
Unutulup kalanlar da verilsin
Her hakkın etkisi görüldü ama
Sıra dışı olanlar da verilsin

Kadına garantör bir güç olmaya
Erkeklği yuvalarda silmeye
Ve kadını daha özgür kılmaya
Androfobi bir bakanlık kurulsun

Erkeğin gözüne bandaj takılsın
Kadın bak der ise o an bakılsın
İzinsiz bakarsa cıva dökülsün
Gerekirse göze kilit vurulsun

Erkek ailesinden kopmuyor ise
Eşinin emrini yapmıyor ise
Mecâzen, eşine tapmıyor ise
Acınmasın kutuplara sürülsün

Kadın cinsiyeti kendisi seçsin
Aykırı davranıp çığırlar açsın
Doğurma işi de erkeğe geçsin
Çekinmeden bu konuya girilsin

Mutfağının gıdalarla dolduğu
Talep edilenin hemen geldiği
Fin hamamı, fitness'ın da olduğu
Kadınlara birer villa kurulsun

Harcamada tasarruftan kaçılınsın
Tam sınırsız bir de hesap açılsın
Takılar da mücevhere geçilsin
Gecikmeden bunlara da erilsin

Böylece kadına konfor sağlınsın
İş yapması dilekçeye bağlınsın
Kimse karışmasın gülsün, eğlensin
Her olanak ayağına serilsin

Şayet bir tartışma nizah olursa
Erkek erkekleşip tavır alırsa
Ola ki kadına karşı gelirse
Yargılsın ve çarmıha gerilsin

Bunlar temel haktır şüphe olmasın
Şaşırtıcı, olağanüstü gelmesin
Hatta resmileşsin sözde kalmasın
Kanunlaşip mevzuatta görülsün

Fatma Uçarlar

Bir Dirhem Et

Yaş grubum arasında hep ince kalıyordum. Zayıf değildim ama hiçbir zaman hafif de olsa toplu gözükmedim. Benim bu halimi gören yakınlarım: “Çocukların olsun görürüz, otuzunu geç görürüz, kırkını geç görürüz” diyerek illa kilolu olmam gerekiyormuş gibi ısrarla bu baremi artırdılar da artırdılar. Hatta yarı şaka yarı ciddi olarak “İnsan yediğini inkâr etmemeli” diyenler bile oldu. Sonunda “Kırk beşini geç de görürüz nasıl kilo alınıyor” derlerken muratlarına erdiler... Yoğun tempoda çalışsan da sonuçta masaya bağlı kalmak, eve girince bekleyen ev işleri ona bağlı olarak da ardından gelen yorgunluk derken bakıverdim ki bana “Gör bak kilo alırsın” diyen dostlarım muratlarına ermiş, üç-beş kilo birden alıvermişim...

Büyüklerimiz “Bir dirhem et bin ayıp örter” derlerdi. Hiç de öyle olmuyormuş. Asıl şimdi ben, dirhem dirhem vücudumu saran etleri nasıl örteceğimi şaşıyorum. Bu arada dirhemi küçük bir ağırlık sanmayın, Osmanlı döneminde kullanılan bu ölçü 3.207 gram gelmekteymiş. Yani bir-iki dirhem alayım dersanız, 3 ile 6 kg arasında almış olacaksınız benden söylemesi. Ben konuma döneyim. Çocukluğumda İstanbul’da belediye otobüsüyle Levent’e doğru giderken durağın birinden oldukça kilolu bir hanım binmişti otobüse. Öyle zor hareket ediyordu ki vücudundan çıkan terler nedeniyle elbisesi sıırılsıklam ve buruş buruş bir hâldeydi. Yanımda oturan yaşlı amca, hanımın gıyabında bana:

“Bak evladım, hamallar bu kadından çok daha şanslılar. Çünkü onlar taşıdıkları yükü bir yere kadar taşıyorlar ve üstelik taşıdıkları yük karşılığında para da kazanıyorlar. Hâlbuki bu hanım, ömrü boyunca bu yükü taşıyacak” demişti. Ne zaman şişman bir insan görsem, amcanın söylediği bu sözleri hatırlarım.

Neyse, ben de karşılığı olmadan hamallık yapmamak ve aldığım kilolardan bir an önce kurtulmak için yaklaşık üç aydır yoğun bir çaba sarf ediyorum. Bir yandan havuzda stilli yüzmeyi öğrenmeye çalışırken, bir yandan da özel bir kulübümüzün verdiği pilates kurslarına katılıyorum. Bunlara ek olarak ayrıca saatlerin ileri alınmasıyla birlikte mesaiden çıkış saatlerine ve hafta sonuna

yürüyüşlerimi ekledim.

Dirhemle alınan kilolardan kurtulmak için pazartesi günü iş çıkışı rotamı belirleyip, Gökçay’a doğru gitmek üzere evden ayrıldım. Bu kez mahalle arasından çıkmayı düşündüm ve Kamile Gürkan İlköğretim Okulunun önündeki yoldan yukarıya doğru çıkarken önümde sırtına yük sarınmış, ellerindeki poşetlerde de dört tane koca koca Isparta ekmeği olan bir teyzeyi görünce güzergâhımı değiştirip “Uygun görürseniz birlikte yürüelim” diyerek elindeki poşetleri aldım. Evinin nerede olduğunu sorduğumda: “Sidre’ye çıkılır benim evimin yanından” deyince, “Haydi bakalım benim güzergâh da Sidre olsun, maksat yürüyüş yapmak değil mi?” diyerek teyzeye evine kadar eşlik ettim. Garibimin daha önce oturduğu evi, Devlet Hastanesinin yakınındaymış ama lağım suları evi basınca hasta olan eşi, psikolojik tedavi gören ve yeşil kartla ilaçlarını aldığı oğluyla bu mahalleye taşınmış. Kütükleri Sütçüler ilçesinin Kesme kasabasındaymış. Teyzeye evine kadar eşlik ettikten sonra evlerinin yanındaki patikadan, uzakta gördüğüm Sidre Tepesi’ne doğru tırmanışa geçtim.

Şehir içinde doğanın uyanışının farkına bile varmıyormuşuz. Daha yüz metre kadar çıktım ki pikniklerini tamamlamış evlerine dağılan keçi sürüsünü gördüm. Yürüyen annelerini emmeye çalışan minik oğlakları sevmeye çalıştım. Demek oğlaklar bile doğmuş, bir şeyden haberimiz yok diye düşündüm. Sanırım on, on beş oğlak vardı, korktular benden. Fazla ürkütmek istemedim. Allah’tan çoban köpeği yoktu yanlarında. Yoluma kaldığım yerden devam ediyordum ama yalnız olmanın tedirginliği içindeydim. Aklına koyduğunu yapan biri olarak geri dönüşüm olmayacaktı. Kesirmeden varmak amacıyla çamların arasından yürüyerek, minik minik tepecikleri aşarak, sonunda Sidre Tepesi’ne ulaştım.

Hedefe ulaşmış olmanın özgüveni vardı üzerimde. Muharrem Dede Türbesi’ne gelmiş bir aile içeride dua ederken anneleriyle dışarıda sohbet ettim. Onlar da İstiklal Mahallesi’nden çocuklarının hafta sonu girecekleri sınav için gelmişler türbeye. Ben oturunca siyah bir kedi, “Kürk Mantolu Madonna” edasıyla salına salına gelip sanki kırk yıllık

tanışıklığım varmış gibi kucağıma atladı ve uyumaya başladı. Şaşırdım, neyse biraz ben dinleneyim biraz da kedicik uyusun tedirgin etmeyeyim diye 20 dakika kadar oturduktan sonra buralara kadar gelmişken bu ulvi tattan nasiplenmek için yavaşça kedicigi bırakıp Muharrem Dede'nin aracılığı ile Yaradan'ıma duamı gönderdim ve dönüş yoluna koyuldum.

Yokuş aşağı ineceğim için dönüş, daha hızlı oldu. Minik minik koşar adımlarla geldiğim yollardan geçerken bir yandan da İsparta'nın üzerine inmiş akşamın gizemini ve şehrin yavaş yavaş yanan ışıklarını seyrediyordum. Patikalardan geçerken gördüğüm bazı nahoş manzaralardan utandım, üzüldüm. Ayrıca her yer alkol şişeleri ve cam kırıklarıyla doluydu. Neyse ki beynim sadece güzellikleri kaydetmek istiyordu. Tepeden indikten sonra mahalle arasından yine aynı tempo ile yürüyüşüme devam ederken bir hafta önceki yürüyüşümde gördüğüm; temizliğiyle, bahçesinin bakımıyla, yerleşimindeki ferahlığıyla ilgimi çeken H. Ali Gökgez Camisinin cemaati, akşam namazı için hazırlanıyordu. Emre Mahallesi'nden hızlı tempo ile Çay Boyu'na indiğimde akşam ezanı neredeyse bitmek üzereydi.

Eve geldiğimde bir heves basküle çıktım. Kolay mı onca dağ tepe tırmandım. Mutlaka kilo vermişimdir. Vazgeçtim bir dirhemden, yarım kilo vermiş olayım dedim, gözlerimi açtım. Baktım ki, maalesef, rakamlar bıraktığım yerde olduğu gibi durmaktaydı. Boşuna mı dağ tepe tırmanıp yordum kendimi diye hayıflanırken aklıma, kilo verme isteğimi türbede yaptığım duama eklediğim geldi. Artık olan olmuştu, sonuçta kilo verir miyim bilmiyorum ama ben yürümekten de çevremi tanımaktan da çok mutlu oldum. Çok şükür sağlığım da yerindeydi. Bundan öte başka bir şey istemeye gerek var mıydı? Önemli olan sağlığımızı kaybetmeden gerekli önlemleri almamızdı. Tıpkı Kanuni Sultan Süleyman'ın "Olmaya devlet cihanda bir nefes sıhhat gibi" beytinde belirttiği gibi...

Öyle değil mi?

Yakup Gümüş

Neler Var Neler

Suç samur kürk olsa giyen bulunmaz
Sübut bulsa cürüm bahaneler var.
Laf çaksam pişkinde üstüne almaz
Özde değil sözde merdaneler var.

Hep bana Rabbena der nefis atı
Ne püsküllü bela şu makam putu
Yüksekte yer tutan horlar alt katı
Güç meyinden içen mestaneler var.

Ulan dev aynası yuh olsun sana!
Hep torpil geçersin cüceden yana
Nice göz boyadın kına yak kına
Avamdan bihaber bigâneler var.

Kim tâlut kim câlut seçmek zor şimdi
Ne müşkül imtihan geçmek zor şimdi
Bir serçe kuş olsam uçmak zor şimdi
Avcılarda dehşet cephaneler var.

Tavus kuşlarında çoksa da gurur
İki çöp bacağı üstünde durur
Birkaç parlak tüyle kibirle yürür
Altı kaval üstü şeşhâneler var.

Derler "kem alâtle kemalât olmaz"
Mert adam namerdin borusun çalmaz
Hasılı sapkın "izm" payidar kalmaz
Cilalı zatlarda teraneler var.

Hayat bir muamma sanki kırk şıklı
Beyin yakan soru her hakkı saklı
De gel de delirme oynatma aklı
Bu yüzden bir hayli divaneler var.

Hesabiler gücün hasbide sınar
Yazsam satır satır içiniz kanar
Özüm yangın yeri yanar da yanar
Benden daha yıkık viraneler var.

 Ercan Sağlam

İftira

Neden diye sorma, iyi değilim
Dingilin birine çattım bu sene
Üst üste kaç kere fırçayı yedim
Yine her yalanı yuttum bu sene

Misal mi vereyim al sana misal
Gerçeği istedim söylendi masal
Gerçekte herkesin çaldığı yasal
Yani kim vurduya gittim bu sene

Aynı gemideyiz sandım hepimiz
Fazlası yok imiş buymuş çapımız
Kapının önünde kaldı çöpümüz
Kulağım üstüne yattım bu sene

Sonunda eridi sermaye, gelir
Hükümet parayı vermeden alır
Açıkça söylerim, lafı mı olur?
Alı da moru da sattım bu sene

Zorlaya zorlaya bu yaşa geldim
Gönlümce bir şeyi alamaz oldum
Dilime koyduğum yasağı deldim
Gelmiş geçmiş öttüm bu sene

Sıfırı tükettim merakın buysa
Dilek tutuyorum bir yıldız kaysa
Gül gibi geçinmek isterdim oysa
Çoğu var azı yok bittim bu sene

Ne idim ne oldum bilenler bilir
Burada söylenen burada kalır
Daha da söylemem iftira olur
Yokluğu yokluğa kattım bu sene

Salman Kapanoğlu

Simetri Hastalığı-Adama Dönmek-Sivil Öğretmen-Münasebetsizlik

Simetri Hastalığı

Sınıfa öyle bir aşkla girdim ki bir de ne göreyim? Öğrencilerin hepsi ayakta. Kısa bir nutuktan sonra yerlerine oturdular. İçlerinden bir öğrenci, parmak kaldırıp heyecanla:

“Hoca’m panodaki duyuru eğri duruyor, onu düzeltebilir miyim?”

Samimiyetine inanmadığım için:

“Hayır, otur yerine!”

“Hoca’m, orada önemli bir duyuru var düzeltsem iyi olur.”

“Olmaz evladım! Ders anlatacağım.”

“Hoca’m,o duyuruyu düzeltmem lazım.”

“Öyle dursun! Teneffüste düzeltirsin.”

“Hoca’m, onu düzeltmezsem dersi anlayamam.”

“Ne alakası var oğlum?”

“Hocam, ben de simetri hastalığı var, düzeltmezsem rahatsız olurum.”

“Düzel o zaman.”

Öğrenci güzelce düzeltti, teşekkür ettim, yerine geçti. Tam derse başlayacaktım ki bir de ne göreyim? Sıraya öyle bir oturuşu var ki sanki kahvede oturuyor. Çok sinirlendim. Ses tonumu da yumuşatarak:

“Evladım düzgün otur!”

“Ben, gayet düzgün oturuyorum Hoca’m.”

“Arkadaşlarına bak da nasıl oturduklarını gör!”

“Siz, dersinizi anlatın Hoca’m.”

“Oğlum çok sinirleniyorum, oturuşunu düzelt.”

“Ben düzgün oturuyorum Hoca’m, siz devam edin.”

Tepem attı, yanına gittim ve vuracaktım gibi elimi kaldırarak:

“Evladım! Bende simetri hastalığı var, seni düzeltmezsem ders anlatamam.” dedim.

Baktı ki kendi düzeltmezse ben kendini düzeltereğim, hemen...

Adama Dönmek

Lise öğrencilerinde, delikanlılığın her türlü çılgınlığı kendini gösterir. Okulda olduğu hâlde sınıfa girmeyen bir öğrencim, dersin ortasında kapıyı da vurmada, külhanbeyi edasıyla içeri girdi. Yüzünden ve duruşundan anlaşılacağı gibi, ben kendisine niçin geç kaldın diye kızacağım, kendi de bana postasını koyacak, böylece kızlara hava atmış olacaktı.

Niyetini anlamamış, hatta korkmuşum gibi yavaşça:

“Hoş geldin evladım!”

Ukala bir şekilde:

“Geç kaldım işte.”

“Olabilir hoş geldin.”

(Beni tahrik edercesine) “Geç kaldım işte, darılmayacak mısınız?”

“Tahtaya bir döner misin?”

Tahtaya döndü:

“Şimdi de pencereye dön.”

Şaşkınlığı devam ediyordu.

“Arkadaşlarına dön!”

Arkadaşlarına da döndükten sonra, kafası iyice karıştı. Sert bir şekilde:

“Bana dön bakalım!”

Bana döndü, kaşlarım çatılmış, suratım asılmış, en kızgın bir şekilde:

“Şimdi bir adama döndün, otur bakalım yerine.” dedim.

Aptallaştı, şaşırılmış halde yerine oturdu. Dersden sonra, önünü ilikleyip bütün edebini takınarak, mahcup bir şekilde:

“Hoca’m, beni sınıfın huzurunda bozmayın, bir daha geç kalmayacağım.” dedi.

Sivil Öğretmen

Bir öğretmen kampında, çocuklar top oynuyorlardı. Bir oyuncu eksikleri varmış beni de oynatmak istediler. İçlerinden biri:

“Amca siz ne iş yapıyorsunuz?”

“Öğretmenim.” dedim.

Şüphelenmiş gibi:

“Kravatın nerde o zaman?”

Kısık bir sesle, etrafa bakındıktan sonra:

“Sivil öğretmenim.” dedim.

Münasebetsizlik

Kırıkkale Lisesinde öğretmenliğim sırasında bütünleme imtihanları vardı. Maraş’ta önemli bir işim olduğu için Öğretmenler Kurulu toplantısına katılmadım, göreve bir gün geç kalmış oldum. İkinci gün ilk sınav edebiyat dersi olduğu için komisyon Müdür Bey’in odasında toplanmıştı. Ben içeri girince Müdür Bey sert bir tavırla:

“Dün Kurul toplantısına ne münasebetle gelmedin?”

“Münasebetsizliğin münasebetiyle...” dedim tabii!

Yasin Şen

Sakızlı Öğrenci Destanı

Öğrenci her zaman çiğner sakızı
Dersleri ne sanır onu da bilmem
Dinlemez sözümü erkeği kızı
Okulda ne yenir onu da bilmem

Öğrenci yayılmış sanırsın köfter
Ne kalem var elde ne de bir defter
Sakızı tek çiğner bazen de çiftler
Bunlara ne denir onu da bilmem

Öğretmen bunlardan yemiş naneyi
Zor bulur derdinden yolda hâneyi
Sakızlar çiğneyen o dîvâneyi
Kendince söylenir onu da bilmem

Bizlere emanet her bir öğrenci
Bir şeyler öğretmek gönül sevinci
Akşama sabaha yaşlısı genci
Nerede eğlenir onu da bilmem

Çiğneme çocuğum sakızı bazen
Hâline tavrına versene düzen
Desem de kâr etmez bunları lafzen
Daha ne söylenir onu da bilmem

Çeneler sakızdan çok hareketli
Çiğne çiğne bitmez çünkü bereketli
Sakızla olurmuş çene kuvvetli
Denirse ne denir onu da bilmem

Sakızda var türlü türlü aroma
Ruhuyla geziyor Paris'le Roma
Öğrenci kaybolmuş gayrı arama
Nerede aranır onu da bilmem

Sakızlı öğrenci devri mi başlar
Öğretmen ne yapsın gene de haşlar
Uykulu gözler ve mahmur bakışlar
Nasıl mı öğrenir onu da bilmem

 Mustafa İmir

Yeni Yıl Dileğim

Bugünümüz eski yılın son günü
Duyarız depremin derin hüznünü
Yeni yıla yeni dilek tutsak da
Eskisi yeniye yıkar yükünü

Su kendi yolunu bularak akar
Her yılda bir şeyler baskınca çıkar
Her sorun bir umut ışığı yakar
İleri bakarken hatırla dünü

Bugünün kapısı olsa da dünde
Eskiyle yeninin anlamı sende
Hayatın seyretsin aydınlık yönde
Yeni yıla göster güler yüzünü

Senden uzak dursun şerri feleğin
Daha yeğinsin hayat şeğin
Yeni yılda kabul olsun dileğin
Umut olsun yeni yılın sökünü

Yeni yılda yeni tatlar alsın
Hep sağlık, esenlik, huzur bulasın
Öncesinden daha mutlu olasın
Aydınlığa çıksın hayatın yönü

Hayat karşısına hep iyi çıkarsın
İçini iyilik, güzellik sarsın
Yolun hep ferah bir uğrağa varsın
Yeni yılda zengin etsin özünü

Selamete yeni yıla eresin
Daha nice yeni yıllar göresin
Sağlıklı uzun bir ömür süresin
Mevla'm hep aydınlık etsin önünü

Geçsin salgın, deprem, darlık yılları
Daha gür yeşersin umut dalları
Dostlarımın açık olsun yolları
Sizlere ayırdı İmir gününü

Tayyib Atmaca

Palto Mersiyesi

Ejder Okumuş kardeşim için

Aksakal yok iken vermesin bilir
Varın aşğını defterden siler
Başkaları için Allah'tan diler
Geldi ayağıyla kendi bu palto

Akif'ten el aldı dönmez sözünden
Dünya malın esirgemez gözünden
Sözün manasını çeker özünden
Verdi gayri gelmez yündü bu palto

Birbirine girdi Alman gümrüğü
Bilmem ki kim kime vurdu yumruğu
Üzerine yıktılar da tomruğu
Güreş yapıyorum sandı bu palto

Top mermisi belki kurşun işlemez
Kars'a gitse bile karı düşlemez
Kimseyi kayırmaz adam fişlemez
Hinoğlu hinlerden hindi bu palto

Avrupa'da bir benzeri kalmadı
Pelisin Van ya da kapı çalması
Mit peşine adam taktı olmadı
Kendini Obama sandı bu palto

Giyenin yakışır hemen üstüne
Ast gösterir hava için üstüne
Kaç kez iniş yaptı avam üstüne
Okumuş üstüne kondu bu palto

Ey *Atmaca* sözü düz de arkan yok
Orso öldü kurt kayboldu Tarkan yok
Üzerinde doğru dürüst hırkan yok
Sırtına yük gibi bindi bu palto

